

TRGOVSKI LIST

ČASOPIS ZA TRGOVINO, INDUSTRIJO IN OBRT.

Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani, Gradišče štev. 17/I. — Dopisi se ne vračajo — Štev. pr. Naročnina za ozemlje SHS: letno D 60.—, za pol leta D 30.—, za četrt leta D 15.—, mesečno D 5.—. Inozemstvo D 90.—. — Plača in toži se v Ljubljani

LETO V.

LJUBLJANA, dne 4. marca 1922.

ŠTEV. 27.

Naša finančna situacija.

Finančni minister dr. K. Kumandi je podal v dneh 26.—28. sept. 1921 pred finančnim odborom narodne skupščine obširen ekspozé o naši finančni situaciji. Ta ekspozé obsega 86 tiskanih strani z izredno važnimi statističnimi in kronološkimi podatki o naši finančni politiki in državnem gospodarstvu in je za naše gospodarske in politične kroge nadvse instruktiven. Zalibog je dnevni tisk prinesel le kratke izvlečke iz njega in še te brez komentarjev. Ministrstvo poročilo je uvod in podlaga proračunske razprave, ki še davno ni končana, vendar je iz dosedanjega poteka razprav videti, da velika večina poslancev poročila sploh ni razumela, še manj pa podrobneje študirala. Zato potekajo razprave v finančnem odboru največkrat zelo plitvo in demagogično. Gospodarska vprašanja se eksploatirajo v politično strankarske svrhe, kritika se absorbira v osebnih polemikah in podrobnostih, medtem, ko vsemu skupaj manjka pozitivni program dela.

V tem poročilu navaja finančni minister prvokrat podatke o plačevanju neposrednih davkov po posameznih pokrajinah od 1. januarja 1919 do konca oktobra 1921. Po tej statistiki se je vplačalo direktnih davkov v celi kraljevini:

Leta 1919 86,505.000 Din.
Leta 1920 171,345.000 Din.
Leta 1921 377,285.000 Din.

Dohodki so se napram l. 1919 v drugem finančnem letu podvojili in v tretjem letu počeli dvigniti. Slovenija je v letu 1919 participirala na plačani svoti s 17,735.000 dinarji ali 20.6 odstotki, to je eno petino celokupnih dohodkov. V letu 1920 se je dohodek direktnih davkov iz Slovenije sicer povečal na 19,814.250 Din, kar pa procentualno odgovarja le 11.5 odstotkom. Leta 1921 je dosegel v neselem letu donesek direktnih davkov v Sloveniji 59,858.000 Din., ali 15.9 odstotkov celokupne vsote. Srbija in Črna gora sta donesli prvo leto, ko finančna služba še ni bila urejena in demobilizacija še ni bila izvršena 15 odstotkov, v poznejših letih pa skoro 26%. Dohodki Bosne in Hercegovine so znašali v prvih dveh letih po 19% in so padli l 1921 na 10%. Donos Hrvške in Slavonije variira zelo enakomerno med 21 in 22½% vsa tri leta. Enako se giblje Vojvodina med 20½% ter 24%. — Minimum ima Dalmacija z povprečnimi 1½%.

Interesantno je, da so znašali leta 1919, ko so bili v veljavi direktni davki popolnoma neizpremenjeni na podlagi starih postav izžja časov monarhije dohodki Slovenije 17.7 milijonov, Hrvške in Slavonije 19.4 milijonov in Vojvodine 18.6 milijonov dinarjev. Iz te primere je jasno razvidna neenakomerna porazdelitev javnih bremen direktnih davkov. — Slovenija je s svojim nerodovitnim ozemljem v letu 1919, ko je skoro cela industrija radi pomanjkanja premoga in sirovin stala, odnosno le z eno petino delazmožnosti obratovala, plačala skoro enako mnogo direktnih davkov kot visokokulturna, rodovita Vojvodina, ki je imela v

konzumu živil in drugih pridelkov največjo konjunkturo. Ako primerjamo bodisi obseg posameznih pokrajin, bodisi da primerjamo število prebivalstva, v obeh slučajih vidimo kričečo neuravnanoost davkov, ki ima svoj razlog ne le v različnosti davčne prakse in postopanja. Tako vidimo tudi v letu 1921, da stoje davčni dohodki iz Slovenije s 60 milijoni dinarjev napram štirikrat večji Srbiji s 97.7% v očividnem nesorazmerju.

Po proračunu za leto 1919/20 je bilo za Slovenijo predvidenih 55.4 milijonov kron; za isto leto je bilo prirejeno 36.4 milj. kron davka. K temu je prišteti 70.78 milj. kron davčnega dolga iz prejšnjih let, tako, da je znašala celokupna davčna vsota 97.2 milj. kron. Plačanega pa je bilo po navedbi g. finančnega ministra vsega skupaj 70.9 milj. kron, v kateri svoti pa je všteti davek na vojne dobičke v znesku 27.56 milj. kron.

V drugem proračunu za 1920/21 je bilo predvidenih 378.9 milj. kron davkov v Sloveniji, torej sedemkrat toliko kot v prvem letu. Odmerjeni davek je znašal 40.2 milj. kron. — Davčni dolgovi iz prejšnjih let pa 143.4, torej skupno 183.6 milijonov. Vterjano pa je bilo na te predpise skupaj 70.25 milj. kron, v kateri svoti je že všteti davek na vojne dobičke z 22,697.377 kronami in invalidni davek z 2,974.723 kronami.

Po letošnjem proračunu je bilo za koledarsko leto 1922 za celo državo proračunanih 555.67 milj. dinarjev direktnih davkov in sicer od tega 317,223.425 Din rednih in 238 milijonov 450.000 dinarjev izrednih dohodkov.

Na uradni statistiki bi se redni dohodki direktnih davkov razdelili na ta način na posamezne pokrajine:

1. Srbija 113,944.000 Din ali 36%.
2. Črna gora 4,400.000 Din ali 1.4%.
3. Bosna in Hercegovina 25 milijonov 55.000 Din ali 7.6%.
4. Dalmacija 4,107.000 Din ali 1.4%.
5. Hrvška in Slavonija 58,335 tisoč dinarjev ali 18.4%.
6. Slovenija 17,495.000 Din ali 5.6%.
7. Vojvodina 93,887.000 Din ali 29.6%.

Minister financ priznava sam, da smatra izjednačenje davčnih bremen in davčnega zakonodajstva cele kraljevine za najvažnejšo politično in socialno nalogo. Kakor čujemo, so vse priprave v tem oziru že v polnem teku in je komisija strokovnjakov v finančnem ministrstvu že pričela s svojim delom. Vendar smatramo, da bo pri različnosti gospodarske strukture naše države težko najti kmalu pravično osnovo, na kateri bi se mogli vsi interesi več ali manj združiti, sporazumeti in prilagoditi.

Eno pa je, kar nam še navdaja malo upanja, namreč, da bomo, ako se res posreči doseči izjednačenje porazdelitve bremen enakomerno na vse pokrajine, mi v Sloveniji samo pridobili, ker se bodo morala v tem slučaju sedanja bremena izdatno zmanjšati. Dosedaj je plačevala Slovenija povprečno 16% celokupnih državnih dohodkov v direktnih davkih, dočim pripade pravilno nanjo samo 5.6% rednih direktnih

davkov, medtem ko so bogate pokrajine plačevale po 20%, dočim padenjanje 30—36%. Želeti bi bilo le, da se ta letošnja proračunska korektura tudi v resnici že v tekočem finančnem letu praktično izpelje.

Nabirajte pri vsaki priliki za „TRGOVSKI DOM“!
Prispevke sprejema:
„Trgovski dom, Ljubljana.“

Pobijanje draginje in detajlna trgovina.

Politično časopisje že zopet cele tedne vzgaja konzumenta v tem zmislu, da je naše domače trgovstvo vzrok sedanjega, za vse sloje zelo občutnega vala draginje. Pri tem se dobro zavedajo vsi oni, ki pišejo podobne članke, da to ni res in da v tem ne leži bistvo vzroka draginje, pa kljub temu hujskajo proti domači trgovini, zahtevajo, da posebne komisije pregledajo trgovine in kontrolirajo poslovanje.

Ta demagogija nam je povod, da moramo pribiti nekoliko ugotovitev, ki jih naše časopisje noče priznati:

Kdo draži moko? Ali morda pasivna Slovenija? Središče žitne trgovine je Vojvodina, ki ima oskrbovati tudi naše kraje. Ako v Vojvodini notirajo vsak dan druge cene, in ni nikogar, ki bi med tamošnjimi prekupčevalci, ki so po večini židovski Madžari, napravil red potem moramo mi nositi posledice razmer na tamošnjem trgu. Kakšne pa so razmere tam, razvidimo iz dnevnih tržnih poročil iz Novega Sada, Sombora in Bečkereka.

Dalje vprašamo, kaj se je dosedaj napravilo, da se obrani našega trgovca, ki kupuje žito v Banatu od nereelnih izdatkov, ki jih ima na železnici, da sploh dobi vagon, da sploh spravi blago k nam? Dajte nam gospodje na vladi odgovor? Zagrebška direkcija je imela pol zime zaprt blagovni promet vsled transportne anarhije, ki vlada na progah. Kaj se je ukrenilo za sanacijo teh razmer? Odgovorite!

Vprašamo dalje, kje pa so sedaj žitni zavod, Samopomoč, Gospodarska zadruga in druge organizacije konzumentov, ki delajo brez dobička in katere je vlada obdržala za to, da regulirajo cene in konkurirajo proti trgovcem. Po kakih cenah prodajajo njih prodajalne? Zakaj ne gre konzument tja, ako ve, da ga bo privatni trgovec odrli? Kje je tu logika, da kupuje odjemalec kljub vsemu pri toliko osovraženem trgovcu?

Notorično je dejstvo, da se pri prostem izvozu vseh živil izravna cene po svetovnotržnih cenah. Jasno je, da se pri prostem izvozu živil ne dajo vzdržati dvojne vrste cen in sicer cene za domači trg in druge za izvoz.

Dosedanje pobijanje draginje je bilo naperjeno proti detajlnemu trgovcu. Medtem, ko se je domačine poprej z maksimalnimi cenami gnjavilo in davilo in onemogočalo tudi poslovanje naših izvoznih tvrdk, se je s tem napravilo prostor inozemcem, da so poplavalili naše kraje.

Kdaj smo slišali, da je bil na kakem živinskem sejmu kaznovan kak inozemec, ki je plačeval za kg žive vage toliko kot je stalo dotlej meso? Kaj se je ukrenilo proti takemu sistematičnemu uničevanju domače trgovine, domačega konzumenta in izigravanju državnih interesov.

Kam nas je privedla v Sloveniji taka gospodarska politika? Da imajo vso veletrgovino pri nas v rokah tujci, da oni diktirajo cene, da odredjajo samovoljno vrednost naše valute.

Kakšne korake je podvzela naša vlada za stabilizacijo dinarja? — Ako želite, našli bomo nekoliko komentarjev iz valutnega poslovanja gospoda inšpektorja Petrovića!

Državnih interesov se ne sme identificirati z interesi podunavskega trgovaškega d. d. Izvozne banke, Franco-srbske, Anglo-srbske banke in Wienerbank-Vereina. Kdo plača račun njih valutnih operacij?

Konečno, kdo je vzrok, da je kultura pšenice pri nas vedno manjša? Kdo dela nevarne poskuse z agrarno reformo po Vojvodini in Hrvškem, vsled katerih je katastrofalni iznos padel na polovico? Iz kakih vzrokov se je izvzelo producente živil iz predpisov protidraginjske narredbe? Zakaj zanje ni določen predpisani dobiček? Kako naj se to gospodarsko utemelji in obrazloži? — Toda tu nobeden noče videti vzroka draginje.

Se en dober in poučen vzgled pripomnimo. Ko se je lani meseca julija prepovedalo uvoz soli, široko ustila se je monopolna uprava, kako bo oskrbovala državo s soljo. Mi bi jo imeli lahko po 8 kron franko katerakoli postaja v Sloveniji, ako bi se dovolil uvoz. Toda država tega ne pusti in zato jo plačujemo po 12 K.

Radi bi vedeli kako pride, da dobivajo dovoljenja za uvoz soli nekateri narodni poslanci, ki jo potem za drago odkupnino prodajajo naprej. Kdo plača račun tega nerada in nezmožnosti monopolne uprave? — Mar je tudi tega kriv pretiran trgovski dobiček!

Uvozna carina, ki je bila na jesen znatno povišana, je dosegla skoro četrtino vrednosti uvažanega blaga. Kdo nosi posledice povišanega agia drugi nego konzument? Pri tem niti ne omenjamo onih odstotkov, ki zadenejo konzumenta prav občutno radi povišane ležarine, ki se uvozniku brez lastne krivde naračuna in povišane vagonne stojnine.

Preveliki zaslužek se očita našemu obrtništstvu, pri tem pa se noče premisliti, kakšna socialno politična bremena se vali nani v Sloveniji, ko znašajo prispevki samo za bolniško zavarovanje po cenitvah strokovnjakov letno nad 36 milijonov dinarjev, torej najmanj dvakrat toliko, kot vsi direktni davki z državnimi dokladi vred.

Mi smo podali dovolj konkretnih, pozitivnih predlogov za zaježitev nadaljne draginje pri padajoči tendenci dinarja. Nikdo ni hotel teh nasvetov slišati. Nasprotno razni oddelki socialnega skrbstva smatrajo za svojo posebno nalogo in dolžnost forsirati mezdna gibanja ene kategorije delavstva za drugo in s tem povečevati vedno dražjo produkcijo in vedno večjo splošno draginjo.

Navedli smo le par glavnih momentov, na katerih poljih je treba iskati krivce današnje druginje, ode ruhe in navijalce cen. Navedli smo to le v samoobrambo proti pavšalnemu naltolcevanju, ko se radi po jedi nlih slučajev obsoja cel trgovski stan. Upamo, da nam ne bo treba prina šati obširnejših komentarjev k posa meznim točkam, ker bi utegnili biti neprijetni onim, ki hočejo na vsak način provocirati to debato.

Proti špekulaciji z devizami in valutami.

Finančni minister je izdal novo naredbo za promet z devizami in valutami. Nova naredba ima namen, da prepreči vsako špekulacijo z devizami ter onemogoči arbitražo. Po tej naredbi se Jugoslavija izolira od celega sveta in celokupni denarni promet z inostranstvom se bo izvrševal poton Narodne banke. Ta naredba ni nič novega, govorilo se je o sličnih projektih že večkrat, med vojno so se uporabljale te mere v mnogih državah. Dvomimo pa, da bo dr. Kumanudi s tem dosegel dober namen, ki ga je vodil pri izdaji te nove naredbe. Ako se popolnoma izključi zasebno trgovino z devizami, tedaj bo notirala borza za nekaj časa mogoče nižje tečaje, kajti efektivno se ne bodo sklepali nikaki posli, toda to stanje, te anormalne razmere ne bodo vzdržljive na daljši čas in ko se bo zopet dovolilo svobodno trgovino z devizami, tedaj bodo tuje devize so razmeroma s svetovno pariteto zopet narasle. Finančni minister je odložil seje deviznih odborov v Beogradu in Zagrebu do 15. marca. Do tega dneva se ne bodo tedaj smele prodajati devize, tako, da bo mogoče njih tečaj fiktivno vendar padel, k ozdravljenju finančnega gospodarstva bo pa to jedva li kaj pripomoglo.

Nova naredba ali dopolnilo k pravilniku za promet z devizami in valutami določa:

1. Zabranjuje se vsem bankam in privatnikom vsaka prodaja efektivnega dinarja, akreditivnih pisem itd. na inozemskih borzah. Samo Narodna banka S. H. S. in njene podružnice smejo prodajati dinarje in vsa plačilna sredstva v dinarjih. Trgovci z uverenjem, da so kupili dinarje od Narodne banke, niso obvezani osigurati valuto za izvoz domačih izdelkov. Vsi do sedaj zaključeni nakupi in prodaje se morajo prijaviti tekom 8 dni Narodni banki z naznačbo, kdaj in v katero svrhu je izvršen ta nakup in prodaja. Vsi ti posli se imajo likvidirati v roku enega meseca.

2. Bankam in privatnikom se prepove izvoz valut, deviz in ostalih plačilnih sredstev v svrhu arbitraže in transakcije na zunanjih trgih. — Arbitraže in transakcije se imajo vršiti poton Narodne banke, ki bo iste obračunavala ko izvrši arbitražo, po kurzu, po katerem je ona iste izvršila poleg plačanja provizije, katero bo predpisalo fin. ministrstvo sporazumno z Narodno banko.

3. Bankam, menjalnicam in privatnikom je dovoljen nakup in prodaja deviz samo pod pogoji in na račun, kakor je predpisano v pravilniku.

4. Za nakup deviz za plačanje privatnikom v inozemstvu, bo izdajal odobrenja samo fin. minister.

5. Banke, ki se bavijo z izvozom, ne morejo osigurati same pri sebi valute za izvoz, ampak morejo napraviti to samo pri Narodni banki in njenih podružnicah.

6. Od sedaj morajo trgovci in ne-trgovci za vse nakupe blaga, katere žele izvršiti v inozemstvu, obrniti se na odbore pri Narodni banki in podružnicah, ki bodo izdajali odobrenja za nakup pokritja v inozemski vrednosti za te nabavke. Poleg prošnje morajo predložiti tudi dokaz, da je naročilo sklenjeno, kakor tudi izrecno obvezo, da se za to devizo ne bo kupilo drugo blago, nego ono, za katero je odobrenje izdano. Odbori pri Nar. banki in podružnicah bodo pri vsakem posebnem slučaju presodili umestnost in potrebo

za uvoz dotičnega blaga ter bodo izdajali posebna odobrenja le za blago, za katero je treba dati oceno in takšno odobrenje. Kot dokaz, da je naročilo zaključeno, bo služilo potrdilo od tvrdke, potrjeno od obrtniške zbornice kraja prodaje ali konzulata. Ako je pogoj, da se mora blago plačati naprej, kar se mora dokazati, bo odbor pri Nar. banki izdajal odobrenja, da se takoj kupi deviza. Vsi navedeni podatki morajo biti označeni v odobrenju za nakup deviz. Vsaka banka, ki prodaja devizo, mora na odobrenju za nakup naznačiti, da je deviza kupljena po odobrenju. Devizo, izdano s strani domače banke ne sme kupiti nobena banka razen Nar. banke in podružnic. Nobena domača banka ne sme prodajati drugi domači banki deviz, valut in ostalih sredstev za plačanje v inozemstvu za svoj račun svojih komitentov, ki so izpolnili pogoje za nakup deviz po tem pravilniku in za katere veljajo vsi prej naštetni pogoji. Brez tega predhodnega odobrenja se ne morejo kupovati ne valute, ne ostala plačilna sredstva razen primerov po čl. 3 in 12 pravilnika. Ako kdo z dobljenimi devizami za plačanje blaga kupi in plača druge vrste blaga, se bo kaznoval poleg predvidene kazni v pravilniku, še po kazenskem zakonu. Za izdajanje odobrenj so pristojni odbori v Beogradu za severno Srbijo, v Zagrebu za Hrvatsko in Slavonijo, v Ljubljani za Slovenijo, v Sarajevu za Bosno in Hercegovino, v Skoplju za južno Srbijo, v Splitu za Dalmacijo, v Novem Sadu za Vojvodino. Pri uvozu blaga se bo moralo poleg deklaracije predložiti izvirno odobrenje Narodne banke za nakup deviz z enim prepisom. V deklaraciji sami se bo treba sklicevati na število in datum tega odobrenja. Carinarnica bo na izvirnem odobrenju, kakor tudi na prepisu naznačila, da je blago uvoženo, nakar se original vrne uvozniku, a prepis vpošlje dotičnemu odboru pri Narodni banki, ki je izdal odobrenje. Ta odredba stopi v veljavo, ko se objavi v »Službenih Novinah«.

Brezobrestna posojila za obrtnike.

»Službene Novine« št. 41 z dne 23. febr. 1922 prinašajo pravilnik, ki regulira izdajanje podpor in posojil iz čistega dohodka državne razredne loterije. Kako se deli v smislu zakona o ustanovitvi državne razredne loterije čisti dohodek, smo že podrobneje poročali v našem listu svoječasno o priliki objave predmetnega zakona. Ponoviti hočemo le to, da se daje ostanek dohodkov loterije na razpolago ministru za kmetijstvo, ki uporablja ta ostanek preko vsot, dovoljenih mu s proračunom in po odbitku dveh tretjin čistega dohodka za tri leta, potrebnega za zgradbo poslopja ministrstva za kmetijstvo, — edino za podpiranje narodnega gospodarstva.

Za pospeševanje obrti odpade od ostatka čistih dohodkov po zakonu 15 %, a 15 % odpade za malo kmetijsko industrijo in hišno industrijo. Za posojila posameznim obrtnikom in njih družbam je pa po zakonu določenih 4 %.

Pravilnik določa, da se ima uporabljati 15 odstotni iznos, ki je določen za pospeševanje obrti, kakor tudi 15 odstotni iznos, ki je namenjen za malo kmetijsko in hišno industrijo, v sledeče svrhe:

1. Za nagrade in članke, s kojimi se razširja obrtniška spretnost in pospešuje naša mala kmetijska in hišna industrija;

2. za podpore strokovnih dnevnih in večernih obrtno-industrijskih šol, šol za hišno industrijo, obrtno-trgovskih dnevnih in večernih šol, šol za ženska ročna dela, praktičnih tečajev, kakor tudi za podpore gojenjem za izučenje obrta v inozemstvu soglasno našim razmeram.

3. Kot podpore za prireditve obrtnih razstav in nagrade izložitkom za najboljša ročna dela.

4. Za nabavo orodja, potrebnega pri mali kmetijski in hišni industriji siromašnim in dobrim obrtnikom.

5. Kot podporo za vse, kar ustvarja poljedelstvu in živinoreji pogoje za njih boljši razvoj, bodisi s tem, da jima nudi sredstva za proizvodnjo, bodisi s tem, da obdeluje njih sirovine ali da je v interesu boljše kakovosti in vrednosti kmetijskih izdelkov in omogočuje nova tržišča za te proizvode.

6. Za tehnično proučevanje z namenom pospeševanja obrtnega proizvodjanja.

7. Za prireditve in podpore obrtnih ekskurzij doma in v inozemstvu.

4 odstotni iznos, ki je namenjen posameznim obrtnikom in njih družbam, se bo podeljeval onim, ki z že pokazanimi rezultati pri proizvodnji ali strokovni izobrazbi, nudijo brezdomne dokaze o koristnosti njih podjetij ali koji s svojo strokovno sposobnostjo obetajo povoljen uspeh, kakor tudi onim, koji predelavajo sirovine po kakem novem in koristnem načinu, ali koji uvedejo tako proizvodnjo ali predelavanje, ki je bilo do tedaj popolnoma nepoznano, a je v brezdomno korist državi in narodu.

Izdajanje podpor za pospeševanje obrti se bo vršilo po predlogu ministrstva za trgovino in industrijo, kojemu se bodo vpslale tudi prošnje, vpslane ministrstvu za kmetijstvo v izjavo. Administrativni oddelek ministrstva za kmetijstvo bo svoječasno obveščalo ministrstvo za trgovino in industrijo, koliko iznaša vsota določenih 30 %, kakor tudi 4 odstotkov, določenih po čl. 11 zakona o ustanovitvi in ureditvi državne razredne loterije za podpiranje narodnega gospodarstva.

Podpore posameznim obrtnikom in njih družbam se bodo dajale v obliki brezobrestnih posojil. Posojila se ne smejo dati osebam, ki so v konkurzu. Posojila se dajejo proti zastavi nepremičnega premoženja, ali vrednostnih papirjev ali blaga ali proti bančni garanciji (garantna pisma) ali na menice z najmanj dvema resnima podpisoma ali na gotovo osebno obvezo z garancijo dveh porokov, ki sta lastnika nepremičnin, toda v vsakem slučaju pod pogojem, da se posojena vsota vrne v dogovorjenem roku, ki sme trajati od pol leta do največ pet let, od dneva dobljenega posojila.

Pravni referent ministrstva za kmetijstvo pregleda predložene prošnje, ter se prepriča, da iste odgovarjajo materijelno in formalno vsem predpisom, ter bo svoječasno pri zapadu roka izterjal od dolžnikov izplačilo. Referent sme zahtevati od dolžnika povrnitev posojila tudi predčasno, ako ta v roku 6 mesecev po prejemu posojila ni začel obratovati, ali ako bi ustavil delo za več nego 1 leto.

Vsi, kateri prosijo posojila iz čistega dobička državne razredne loterije, morajo vložiti prošnje pri ministrstvu za kmetijstvo (ministrstvo poljoprivrede, administrativno odeljenje), a to jih pošlje pristojnemu oddelku, odnosno ministrstvu za trgovino in industrijo v nadaljno obravnavanje.

Administrativno odeljenje pripravi po predlogu nadležnih odelenj odnosno ministrstva za trgovino in industrijo vse sklepe o podelitvi pomoči in o posojilih in jih predstavi v rešitev ministrstvu za kmetijstvo, da o tem odloči ter izgotovi odlok za ministrski svet.

Fr. Zelenik.

Organizacija trgovske pisarne.

Saldakonti na posameznih listih.

Mnogo časa, dela in denarja prihrani trgovec, ako vodi saldakonti ne v vezani knjigi, ampak na kartoteki. To ni prepovedano.

Vknjiževanje računov, plačil, dobropisov itd. se vrši mnogo hitreje, kot v knjigi in tudi so vknjižbe na

napačni poštev skoraj nemogoče. — Pred seboj imaš vedno le kartoteko dotičnega odjemalca, pa tedaj ne moreš vknjižiti na kartoteko kakega drugega, kakor se to lahko pripeti v knjigi, kjer sta dva ali še več poštevov na eni strani.

Tudi ni potreben poseben indeks, ker se kartoteka vredi ali alfabetično po firmah ali pa po krajih. — Prihraniš si tedaj lahko še posebni seznam odjemalcev po krajih in tudi opominjalno knjigo. Olajšano je tudi delo, ko se mora napraviti potniku seznam odjemalcev ali izpiski iz saldakonti.

Pošteve, na katere treba posebno paziti, za katere veljajo posebni pogoji itd., lahko označiš z znamenji, katera se nataknejo na dotične kartoteka. Tudi se lahko za take pošteve porabi kartoteka drugačne barve.

Kartoteka se spravlja v posebni škatli. Zvečer se ta zaklene v blagajno.

Izguba kake kartoteka ni tako lahka. Ako bi se izgubila kaka kartoteka, bi to kazalo na posebno površnost v pisarni! Tak nered ne vlada in ne sme vladati v trgovski pisarni.

Kadar je kartoteka polna, se prenese saldo ali samo prometne številke na novo kartoteko, ki se označi z zaporedno številko 2 itd., a polna se odloži v drugo škatlo. V to pridejo tudi kartoteka onih odjemalcev, s katerimi iz enega ali drugega vzroka nisi več v zvezi. Tako ostanejo v prvi škatli le tekoče kartoteka.

Izvoz in uvoz.

Prepoved uvoza luksuznega blaga. Ministrski svet je sklenil prepoved vsakega uvoza luksuznega blaga, kakor tudi uvoza onega blaga, ki se izdeluje v naših domačih krajih.

Narodno gospodarske zadeve. Trgovina.

Drugi mednarodni vzorčni sejem na Dunaju. Za drugi mednarodni sejem na Dunaju, ki se vrši od 19.—25. marca, se vršijo vse potrebne priprave. — Družabno in trgovsko življenje na Dunaju je oživelo. Tisoči tujcev se tu dobro počuti. Povsod se marljivo vrše priprave za veliki teden industrije in trgovine. Veliki hoteli in zasebni zavodi pripravljajo najboljše sobe za sprejem tujcev. Za posetnike spomladanskega sejma ni na Dunaju nobene zapreke. Vsak je dobrodošel. Pri avstrijskem zastopstvu se dobijo sejmске vstopnice od 10. III. naprej za polovico normalne pristojbine. Vse ustmene in pismene informacije daje avstrijsko zastopstvo v Ljubljani, Turjaški trg 4. II.

Industrija.

Strojilna lesna in kemična industrija. Minister za trgovino in industrijo je dovolil, da osnujejo Jadranska banka inž. Vilde in tovariši strojilno lesno in kemično industrijo v Polzeli. Kapital znaša 10 milijonov kron.

»Štamparsko - izdavaško, knjižarsko preduzeće Vreme«. Minister za trgovino in industrijo je dovolil pod št. IV. 524/22, da se ustanovi Štamp.-izdavaško, knjižarsko preduzeće Vreme v Beogradu s kapitalom 20 milijonov K.

Koncesije za nafto v Rusiji. Iz Moskve se poroča, da je kom. za zun. trgovino izdal sledeče pogoje za razdajanje koncesij za proizvodnjo nafte: 1. 30 % od dobitka nafte se mora dati državi na razpolago. 2. 25 % se sme izvoziti. 3. Vsi produkti pri rafineriji nafte, koji bi se morali razposlati v inozemstvo, se morajo prodati poton ljudskega komisarijata za inozemsko trgovino. 4. Izplačanje v inozemstvo prodane nafte se mora vršiti poton Narodne banke po dnevnem kurzu. 5. Koncesionarji so dolžni preskrbeti svoje delavce z vsemi potrebnimi živili. —

Obrt.

Pravilnik o dajanju brezobrestnega državnega posojila za obrtnike in industrijalece. »Službene Novine« v št. 41 z dne 23. februarja 1922 prinašajo pravilnik o dajanju pomoči in posojil iz čistega dobička državne razredne loterije. Po tem pravilniku se bodo posojila

dajala onim, ki z že pokazanim uspehom svoje produkcije ali obrtne spretlosti nudijo nedvomne dokaze o koristnosti svojih podjetij ali ki po svoji strokovni sposobnosti obetajo povoljen uspeh, kakor tudi onim, ki predelujejo surovine na kakšen nov in koristen način ali ki v okrožje našega gospodarstva uvedejo tako produkcijo ali predelavo, ki je bila doslej docela nepoznana, pa daje dokaze o nedvomni koristi za deželo in narod. Brezobrestna posojila se dajejo proti zastavi nepremičnega premoženja ali vrednostnih papirjev ali blaga ali na bančno garancijo (garantna pisma) ali na menice z najmanj dvema resnima podpisoma ali na sigurno osebno obvezo z jamstvom dveh porokov, ki imata nepremično premoženje, toda v vsakem primeru s pogojem, da se posojena vsota vrne v dogovorjenem roku, ki more biti od pol leta do največ petih let od dneva dobjenega posojila. Od dolžnika se more zahtevati plačilo tudi predčasno, ako v roku 6 mesecev po prejemu posojila ni začel z delom ali ako bi delo ustavil za več nego 1 leto. Prošnje je vlagati pri ministrstvu kmetijstva, administrativni oddelek (ministarstvo poljedelstva, administrativno odeljenje), ki jih pošlje pristojnim oddelkom, oziroma ministrstvu trgovine in industrije v nadaljnje poslovanje. Rok za vlaganje kolektivnih prošenj je določen do 15. marca t. l.

Nove mezde stavbinskih delavcev. Odsek gradbene stroke v Zvezi industrijev v Ljubljani, ki obsega vsa podjetja te stroke v Sloveniji, je na novo določil mezde stavbinskih delavcev, to pa enotno za vso Slovenijo. Nove mezde so stopile v veljavo začetkom meseca marca in znašajo na uro: 1. Polirji (običajno z mesečno plačo) 18—25 K; 2. predelavci 14—18 K; 3. zidarji, tesarji 11 do 16 K; 4. težaki 7 do 11 K; 5. mladostni delavci pod 18 let 5 do 7 K; 7. vajenci 6 do 11 K. Sicer ostanejo v veljavi sedanja splošna določila. Po finančnem zakonu iz leta 1921 se delavcem odteguje dohodnina od tačas izplačanih mezd, ne pa po letnih prejemkih iz leta 1921. Vendar se prepušča podjetjem, da postopajo po lastnem predudarku, ali in kako da odtegujejo dohodnino.

Denarstvo.

Nova regulacija deviznega prometa. Ker so nekatere banke zlorabljale določbo, po kateri ima finančna uprava pravico, da potom Narodne banke odkupi eno tretjino vseh tujih deviz, katere izvozniki prodajajo bankam, tako da so ponudile Narodni banki devize šele tedaj, ko se je dvignil kurz, ne pa takoj po nakupu, je finančni minister odredil sledeče: Vsaka banka mora še isti dan ali najdalje do 10. ure drugega dne telefonsko ali telegrafsko ponuditi tretjino prevzetih deviz Narodni banki (banke iz Slovenije, Hrvatske in Dalmacije zagrebške filijale Narodne banke). Narodna banka takoj obvesti zavod ali je prevzela ponudeno tretjino ali ne. Čim denarni zavod izven Zagreba dobi obvestilo, mora takoj naročiti svojem zagrebškemu korespondentu, da proda na borzi ostali dve tretjini tuje devize. Ako Narodna banka na ponudeno tretjino ne reflektira, je postopati enako s celo devizo. Obračun s komitentom (izvoznikom) se mora izvršiti drugi dan, pri čemur plača Narodna banka svojo tretjino po srednjem kurzu zagrebške borze. Izvoznik nima pravice prodajati sam na borzi svojih deviz. Ker novi predpisi očitno kažejo tendenco, da se hoče koncentrirati ves devizni promet v Beogradu in ker so zelo nejasni, v nekaterih točkah celo neumljivi, so zavzele naše in zagrebške banke proti njim odklanjanja, ki se stališče.

Sindikati bank v Ljubljani. Sindicirane banke v Ljubljani so z ozirom na deloma nejasna po časopisju publicirana določila novega dodatka k pravilniku o prometu z valutami in devizami sklenile, da do nadaljnjega preklica ne kupujejo in prodajajo valut in ostalih inozemskih plačilnih sredstev ter da tudi ne izdajajo uverenj.

Razdelitev premoženja A.-O. banke. Na Dunaju se vrši v kratkem konferenca nasledstvenih držav glede razdelitve imetja bivše Avstro-ogrske banke.

20 milijard deficita v madžarski bilanci. Med tem, ko se je v izvoznih krogih nad pol leta pričakovalo, da se bo z ozirom na upanje za dobro žetev zamoglo spraviti madžarsko trgovinsko bilanco v ravnotežje, se sedaj na podlagi statističnih podatkov ugotavlja, da znaša pasivnost madžarske trgovinske bilance 20 milijard kron.

Promet.

Prometne izpremembe. Na progi Prijedor-Knin je zopet odprt potniški in prtljažni promet ter promet z ekspresnim, brzovoznim, kosovnim in sporovoznim kosovnim blagom. Sprejemanje in odpošiljanje pošilk v vozovnih nakladah za to progo in v tranzitu preko te proge je še nadalje ukinjeno. Izvzete so edino režijske pošilke naslovljene na državne žel. — Na progi Srnetica-Jajce in v tranzitu preko te proge je še nadalje ukinjen celokupni promet.

Lokomotive iz Nemčije. Posebna komisija inženirjev je odšla v Wiesbaden na Nemško, da tam prevzame nove železniške lokomotive na račun vojne odškodnine v naravi. Lokomotive so nove vozne in tovarne.

Telefon na Pristavi. Na Pristavi je bil dne 15. februarja odprt za krajevni in medkrajevni promet.

Zvišanje telefonske pristojbine v Avstriji. S 1. marcem se je zvišala telefonska pristojbina v Avstriji. En razgovor bo stal do Maribora, Ptuja in Zidanega mosta 5 francoskih frankov, do Ljubljane, Zagreba in Slavonskega Broda pa 6 francoskih frankov, kar je 3600 avstrijskih kron.

Paketni promet z Rusijo. Kakor znano, je mednarodni odbor Rdečega križa in nadkomisar dr. Nansen organiziral odpravko paketov, ki vsebujejo: živila za privatne osebe in skupine v Rusijo. Paketi se nabirajo v Ženevi, od koder se pošljejo preko Rige v Rusijo in Ukrajino. Iz Ženeve poročajo, da se za sedaj zamore poslati samo dvadrolarske pakete, ki vsebujejo 10 angleških funtov moka, 4 škatle kondenziranega mleka, 2 angleška funta masti, ravno toliko sladkorja in 400 gramov čaja. Nakazila za pakete sprejema Živno-banka v Pragi, kjer se plačuje v češki valuti. Pošiljatelj dobi potrdilo osebe, ki prejme paket, ako se pa pošiljatelj ne more vročiti tekom 3 mesecev, se mu na željo vrne vplačani znesek.

Dobava, prodaja.

Odgoditev dražbe železniških pragov. Dražba za nabavo železniških pragov (1.320.000 komadov), ki bi se imela vršiti dne 27. in 28. februarja ter 1. in 2. marca, se je preložila na 6. marca za direkcijo Beograd, 7. marca za Zagreb, 8. marca za Subotico in 9. marca za Sarajevo.

Naznanila trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani.

Veliki semenj v Frankfurtu. Spomladni veliki semenj v Frankfurtu se bo vršil od 2. do 8. aprila 1922. Tiskovine, nanašajoče se na ta semenj, so interesantom v pisarni trgovske in obrtniške zbornice na vpogled.

Razno.

Vzpostavljene bančne tajnosti. Narodni svet v Nemčiji je sklenil, da se ukine dolžnost legitimiranja pri trgovini z efekti in depoziti, ravno tako da se ukine dolžnost, da banke in bančni zavodi dajo finančnim oblastvom liste klijentov in da se operacije vodijo samo na breme računa.

Zvišane cene električnemu toku v Celju. Mestna elektrarna v Celju je zvišala cene električnemu toku sledeče: za moč od 6 na 8 kron za kilowaturo, za luč od 8 na 10 K za kwuro, za pavšalirane žarnice od 1 K 20 vin. na 1 K 60 v za svečo in mesec.

Prebivalstvo naših pokrajin. Državna statistika objavlja število prebivalstva po posameznih pokrajinah: Severna Srbija 2.656.078; južna Srbija 1.524.150; Črna gora 192.010; Bosna in Hercegovina 1.876.543; Dalmacija 329.070; Hrvaška in Slavonija 2.541.100.

soč 860; Medmurje 96.945; otok Krk 20.919; Slovenija in Prekmurje 1.056.150; Banat 582.552; Bačka in Baranja 797.873. Po tem izkazu prebiva na celokupni površini 247.962 km² skupno 11.729.915 prebivalcev. Soglasno temu računu pride na 1 kvadratni kilometer: v severni Srbiji 53.1 prebivalcev; v južni Srbiji 32.6; v Črni gori 19.9; v Bosni in Hercegovini 36.7; v Dalmaciji 52.7; v Hrvaški in Slavoniji 60.9; v Medmurju 130.8; na otoku Krku 48.8; v Sloveniji in Prekmurju 65.0; v Banatu 59.6; v Bački in Baranji 80.4 prebivalcev.

Tržna poročila.

Produktivna borza v Olomueu 18. febr.:

Notirano:	Kč
pšenica moravska	320.— 340.—
pšenica slovaška	330.— 340.—
žito moravsko	300.— 320.—
oves češki ali moravski	275.— 285.—
oves rumunski	215.— 225.—
ječmen	235.— 250.—
fižol	250.— 280.—
koruza La Plata	240.— 245.—
koruza amer. mixed	215.— 225.—
seno moravsko	260.— 270.—
mak	1375.— 1425.—
laneno seme	550.— 600.—
konoplino seme	500.— 525.—
domača čebula	550.— 570.—
moka pšenična 0	510.— 540.—
moka pšenična 1	420.— 440.—
moka za kruh	260.— 380.—

Praška produktna borza 21. februarja:

Notirano:	Kč
pšenica češka	340.— 370.—
pšenica slovaška	330.— 350.—
žito češko	320.— 340.—
ječmen	340.— 380.—
oves	290.— 300.—
mak	1300.— 1350.—
rumeni grah	350.— 450.—
zeleni grah	375.— 475.—
Viktoria grah	500.— 550.—
detelina rdeča 1921	1800.— 2300.—
detelina bela	1200.— 2800.—
lucerna	1600.— 2500.—
seno prešano	280.— 300.—
seno neprešano	260.— 270.—
koruza La Plata	240.— 250.—
koruza Mixed	230.— 240.—

Vino. Vršac, Banat, 1. marca t. l. Povpraševanje živahno. — Belo vino l. 1921 ima sledeče cene: 9 % K 1350, 9,5 % K 1400, 10 % K 1500, 10,5 % K 1600, 11 % K 1750, 11,5 % K 1850; l. 1920 9 % K 1350. Rudeča vina stanejo po vsebini alkohola, po kakovosti in barvi po hektoliter K 1800.—2200. Tendence rastoča.

Španija je gotovo edino tržišče, na katerem so cene v zadnjem času silneje poskočile. Francoski kupci so dali večja naročila, vendar se drže producenti rezervirano. Cene v pesetih so sledeče: belo vino Panades (prima 12 stopinj, 50, 14 stopinj 56 pesetov, belo Campo 16 ½ stopinj 53, rudeče Priorato 16 ½ stopinj 62 pesetov po hl. brez soda.

Živiljske potrebščine.

New York: pšenica Winter št. 2 152 (154), trda Winter št. 2. 152 (154), koruza 73.50 (73), moka Spring wheat clears 6—6.50 (6—6.50), mast prima Western 12.57.50 (12.67.50). Chicago: pšenica za maj 145 (146.50), za julij 128.37 (127.75), koruza 64.25 (63.50), za julij 66 (66.50), oves za maj 41.50 (41.75), za julij 42.75 (43), rž za maj 108.25 (109.75), za julij 98.75 (99.25). Mast za marc 11.60 (11.60), za maj 11.72.50 (11.80), svinjsko meso za maj 20 (21), slanina 10.75—11.75 (11—12), lahke svinje 10.45—10.65 (10.35 do 10.60), težke svinje 10.15—10.35 (10.05 do 10.30).

Keže.

Čehoslovaška: keže: (Pros-
nic) keže junic po kg do 24½ 10.90—11.10 Kč. od 25—29½ 13—13.20 Kč., od 30—39½ 13.40—14.80 Kč., od 40—49½ Kravje keže: 10—24½ 9.20 do 9.90 Kč. od 25—29½ 9.20—9.40 Kč., od 30—39½ 9.20—9.90, od 40—49½ 8.70—9.10, od 50 dalje 8.30. Volovje keže do 24 kg. 9.20 Kč., od 25—29½ 9.70, od 30—39½ 11.60 do 11.70, od 40 do 49½ 11.20 Kč., nad 50 9.20. Bikove keže do 24½ 8.50—8.70, od 25 do 29½ 9.10, od 30—39½ 9. od 40—49½ 8.50,

od 50—59½ 6.60, od 60 kg dalje 6.70. Konjske kože 5.50, telečje do 3 kg 12, od 3—4 kg 14.40—16.40, od 4—5 kg 17.70—17.90, od 5—6 kg 16.90—17, od 6—7 kg 14, nad 7 kg 13.40. Kozje kože 62.50.

Kovine.

New York: baker elektrolit, loko, 13 (13), kositar 29.25 (29.62), svinec 4.75 (4.75), cink 4.52 (4.52), železo North Foundry 18.75 (18.75), bela pločevina 4.75 (4.75). — London: baker, izplačilo 58, ček 59, baker elektrolit. 63.50 (65.50), baker bestselected 61—63, baker Strogssheets 90, kositer izplačilo 140.12, ček 142, svinec 19.50, cink 24.37, aluminij 120, antimon regulus 38, bela pločevina loko 18.9, živo srebro 11—11.25, nikelj za inozemstvo 175, Wolfram 10.9, srebro 38.62, zlato 94—99, platina 380. — Berlin: baker elektrolit. 6859, rafinirani 5925 do 5975, mehki svinec 2025—2075, remelted cink v pločah 1850—1875, aluminij 9400, aluminij vlečeni ali v žici 9600, kositer Banka-Straits-Austral 14.300 do 14.400, čisti nikelj 14.000—14.500, antimon regulus 2150—2200, srebro 4000. — Dunaj: baker Wirebars in katodni 2200—2400, rafinirani 2200—2300, kositer 5000, svinec 700, nikelj 850 do 900, antimon 750—850 K po kg.

Bombaž. New York: loko 18.55 (18.75), februar (18.40), marc 18.23 (18.44), april 18.07 (18.29), maj 17.99 (18.50). New Orleans loko 17 (17.23). Liverpool: loko 10.83, februar 10.18, marc 10.22, april 10.21, maj 10.25. — Egipiski bombaž: februar 16.65, marc 16.70, maj 17.05. Aleksandija: marc 36.46, maj 37.30, februar 24, april 25. Bremen: 95.80.

Manufakturna trgovina

na drobno in debelo

J. KOSTEVC

Ljubljana, Sv. Petra c. 4

priporoča veliko zalogo manufakturnega blaga po znižanih cenah

preproge

srbske domače

ročne industrije

po ugodni ceni. V zalogi so še velikosti 45-45, 43/110, 64/136, 67/194, 102/158, 134/134, 136/204, 170/246, 210/274 235/300, 272/304.

Sava Sekulić

agenturna - komis. zavod v Sarajevu sprejema zastopstva kakor tudi vsakovrstno blago v komisijo. Priporoča se trdka

Borza.

Zagreb. Prometa z devizami in valutami sploh ni bilo. Jadranska banka 1070—1100. Jugoslovenska banka 492—500. Ljubljanska kreditna banka 925—930. Praštediona 5515—5520. Slovenska eskomptna banka 630. Trboveljska premogokop. družba 1025. Curih: Berlin 2.19, New York 5.11, London 22.63, Pariz 46.75, Milan 27.35, Praga 8.65, Budimpešta 0.73, Zagreb 1.55, Varšava 0.13, Dunaj 0.10, avstrijske krona 0.08 in pol.

Dunaj, devize: Zagreb 19.85 ½—19.89 ½, Beograd 79.90—80.10, Berlin 2784.50—2790.50, Budimpešta 956.50 do 959.50, London 294.90—295.10, Milan 353.90—354.10, New York 6648—6652, Pariz 607.80—608.20, Praga 111.97 do 112.03, Sofija 44.95—45.05, Varšava 162.50—164.50, Curih 1294.75—1295.25. Valute: dolarji 65.98—66.02, levi 42.95, do 43.05, nemške marke 27.97—28.03, francoski franki 601.80—602.20, lire 351.90—352.10, dinarji 79.45—80.30, poljske marke 161.50—163.50, levi

50.45—50.55, švicarski franki 1287.25 do 1287.75, češkoslovaške krone 111.73 do 111.78, madžarske krone 9.67 1/2—9.70 1/2.

Berlin: Italija 1277.50—1280.50, London 1058.75—1061.25, Newyork 238.35—238.85, Pariz 2170.75—2184.25, Švica 4687.25—4696.75, Dunaj 337 1/2—347 1/2, Praga 404—405, Budimpešta 33.96—34.04.

Pridatke za Nat. Reg. blagajne

kontrolne trakove, šekovne zvitke, barvo itd. dobavi **ANTON RAVHEKAR**, Ljubljana, Pred kofijo 20. Glavna zal. prdatkov NRK.

Galanterija, drobnarija, papir in ple-tarski izdelki na debelo. Jurjevo, Ilirija, Cipulin-krema. Mast za čevlje po tovarni-ških cenah.

Baloh in Rosina
MARIBOR, Grajski trg št. 3.

Lesene žeblice za čevlje

izdeluje

Tovarna lesenih žeblic

Ivan Seunig ml.

Tacen pod Šmarno goro pri Ljubljani.

Erjavec & Turk

PRI „ZLATI LOPATI“

trgovina z železnino
in cementom

Ljubljana, Valvazorjev trg 7

preje Hammerschmidt (Mühlensen)
nasproti Križanske cerkve.

Usled opustitve oddelka za čevlje

se razprodaja zaloga po zelo
znižanih cenah.

Tvrđka Henrik Kenda,
Ljubljana, Mestni trg 17.

IGRAČKE

kakor: miniat. pohištvo, emajli-rano in politurano, tramvaje, avto-moblie, tresine (za vožnjo), vozičke, keglje in kroglice
dalje vložene kasete, okvirje, mizice in stolčke za vrt, gostilne in vile, po na-ročilu tudi druge predmete dobavlja

Slavko Henč, tvornica igrač
in les. predm.
Zagreb, Maksimirska Cesta 88.

Edina razprodaja vseh vrst

specijalnega mavca - gipsa

za celo kraljevino SHS.

Tvornic: Stanz, Kindberg, Sem-mering, Schottwien, Puchberg, Aulsewiesen etc., nudi po najnižji ceni

Kosta Novakovič

veletrgovina mavca

Ljubljana, Miklošičeva cesta 13.

Vse vrste umetnih gnojil

ima vedno v zalogi po najnižji ceni

Anton Tonejc in drug, Maribor.

Najnovejši izvanredni svetovni izum!

CENTRA- blok, večni beležnik. Na njega se piše z nohtom, užgalico, zobotrebcom, sploh z vsakim predmetom. Pisava izgine takoj, čim se dvigne list. Isti list je takoj zopet pripravljen za nove beležke.

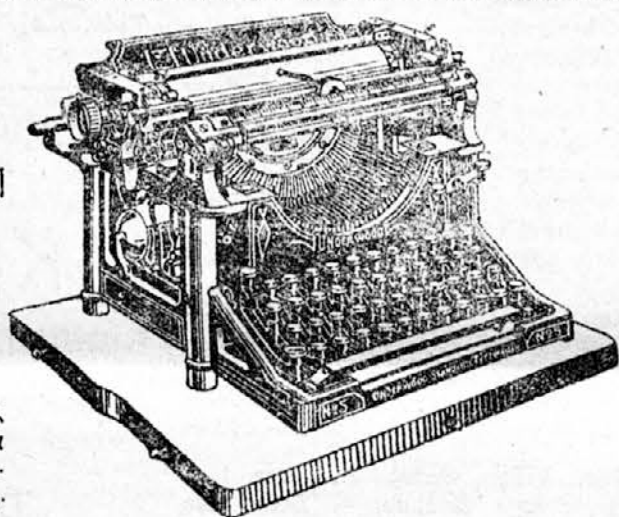
„CENTRA“ obrat, **MARIBOR, Miklošičeva ulica št. 2.**
Zastopniki se iščejo povsod.

Underwood

najboljši ameriški pisalni
stroj sedanosti

Opalograph

razmnoževalni aparat,
razmnožuje strojno in
ročno pisavo potom ne-
izrabljive stekl. plošče.

Glavno zastopstvo za Jugoslavijo

The Rex Co. Ljubljana, Gradšče 10.
Moderno urejena popravilnica vseh pisalnih strojev.

Uvoz in prodaja raznovrstnega ino-
zemskega manufakturnega blaga.

A. & E. SKABERNE
LJUBLJANA

Posebni oddelek za pletenine, trikotažo
in perilo.

Jadranska banka — Beograd

Delniška glavica: Din 30,000.000—. Rezerve: Din 15,000.000—.

Podružnice:

Celje, Cavtat, Dubrovnik, Ercegnovi, Jelsa, Korčula, Kotor, Kranj,
Ljubljana, Maribor, Metković, Sarajevo, Split, Šibenik, Zagreb.

Naslov za brzojave: **Jadranska.**

Afilirani zavod:

FRANK SAKSER STATE BANK

82 Cortland Street

New York City.

Veletrgovina

A. Šarabon

v Ljubljani

priporoča

špecerijsko blago

raznovrstno žganje

moko

in deželne pridelke

raznovrstno rudninsko

vodo,

Lastna pražarna za kavo

in mlin za dišave

z električnim obratom.

Ceniki na razpolago.

Brzojavi: Hedžet

XX

Telef. št. 75.

XX

Hedžet & Koritnik — Ljubljana

XX

Franciščanska ulica 4